

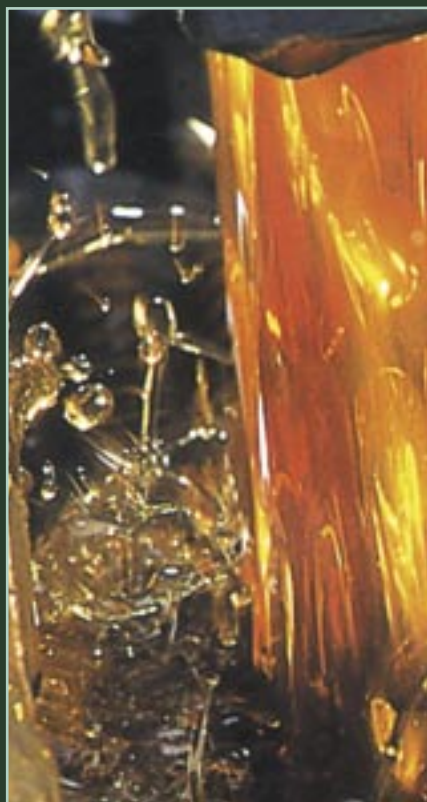

Mazivářské mýty

Mýtus čtvrtý – Motorové oleje a doporučení výrobce

Ve spolupráci s ing. Jaroslavem Černým z VŠCHT v Praze jsme pro vás připravili novou krátkou rubriku, poodhalující některé mýty, které oprázdňují oblast maziv. Inspirací nám jsou nejruznější internetové diskuse, kde mnozí rádoby odborníci prezentují své názory. Dnešní díl se týká doporučení výrobců olejů.

Citace z internetových diskusí:

... je důležité dodržet specifikace, které doporučuje výrobce. Jestliže se dodrží i značka a typ oleje...

... píšou tam jen nějakou VW normu, ale jakou viskozitu a jakou značku?

... do auta předepíšu 5W/40, ale jako první náplň tam dají 15W/40 a vůbec jim to nevadí...

... do Felicie 1.3i je doporučen polosyntetický olej...

Každý výrobce motoru či automobilu doporučuje určitý typ motorového oleje pro periodické výměny. Je třeba znovu zdůraznit, že typ motorového oleje a interval výměny doporučuje výrobce motoru a ne výrobce oleje.

Interval výměny

Doporučený interval výměny motorového oleje udává výrobce motoru jako maximální. U dnešního vozového parku převažuje interval 15 tis. km, u nových automobilů je vidět snaha o prodloužení výměnného intervalu na 20 až 50 tis. km. Tradiční patnáctitisícový interval je třeba ovšem také považovat opravdu za maximální. U automobilů provozovaných v městském provozu či na krátké trati s častým studeným startem je nutnost snížit výměnný interval na přibližně 10 až 12 tis. km a nepovažovat 15tisícový interval za nějaké dogma. „Kvalitnější“ olej nevydrží déle než „méně kvalitní“, protože výměnný interval je dán kromě jiného i konstrukcí motoru, typem spalování paliva, konstrukcí palivového a vzduchového filtru atd. Nečistoty v motorovém oleji (saze, prach) jsou mnohdy hlavním důvodem výměny oleje, ne chemická degradace samotného oleje. Proto zejména u starších motorů není vůbec efektivní používat kvalitnější oleje, než před lety předepsal výrobce, a už vůbec se nevyplatí prodlužovat výměnný interval oproti doporučenému, protože „... dnes máme přece lepší oleje“.

Doporučený motorový olej

Zde je třeba zdůraznit, že výrobce motoru nedoporučuje určitou viskozitní třídu oleje (např. SAE 10W/40). Tu si musí volit každý uživatel sám podle toho, pro jaký provoz automobil potřebuje (městský provoz, krátké trasy, dlouhé trasy po dálnici apod.), zda chce šetřit palivo (lehkoběžné oleje) či podle toho, jakou má spotřebu oleje (viskóznější oleje pro utěsnění pístu ve válci).

Výrobce nedoporučuje ani to, zda olej má být syntetický, polosyntetický či minerální. To se nikde nedočtete. A už vůbec nelze doporučovat určitý výrobce oleje, to by měl obchodní soud okamžitě práci. Jiná otázka ovšem je, s kým ma-

jí smlouvu autorizovaní prodejci automobilů či příslušné autoservisy.

Jediným předepsaným parametrem motorového oleje je jeho výkonová specifikace. Součástí každé výkonové specifikace je i požadavek na minimální vysokoteplotní viskozitu (HTHS – High Temperature High Shear). To je jediný viskozitní parametr, který výrobce motoru doporučuje a který by vždy měl být dodržen.

U většiny značek automobilů je výkonnost oleje doporučována podle klasifikace ACEA, většinou A2/B2 a A3/B3, příp. i B4. Tyto specifikace splňují dnes téměř všechny běžné motorové oleje, pokud vyloučíme oleje pro starší motory (známý Mogul Super či M6 a další). Někteří výrobci spoléhají na vlastní klasifikaci motorových olejů, nejznámějším případem je koncern VW. Oleje na našem trhu jsou však uzpůsobeny i těmto specifikacím a je opravdu z čeho vybírat. Otázkou však je, zda je nutné vybírat. Rozumím třeba tomu, že každý má svou oblíbenou značku oleje, ale nelze tvrdit, že ten a ten olej je kvalitnější nebo dokonce nejlepší. Vždyť všechny oleje se stejnou specifikací splnily úspěšně stejné motorové testy. Jak ty testy splnily a s jakou rezervou, to ví pouze výrobce oleje, nikoliv už konkurenční firma a už vůbec ne běžný spotřebitel.

První olejová náplň

Výrobce automobilu volí motorový olej pro první náplň nového vozu na základě výběrového řízení. Rozhodující je výkonová úroveň oleje (ACEA či např. VW specifikace) a cena oleje. V žádném případě nelze říci, že značka a typ oleje první náplně je ten nejvhodnější olej pro daný automobil. Většinou je z předložených nabídek vybrána ta nejlevnější. Nízká cena nabízených olejů ovšem nesoúvisí s kvalitou oleje, ale s obchodní strategií olejářské distribuční firmy. Výběrová řízení se konají periodicky, určitá značka a typ oleje nejsou nutně svázány s určitým typem automobilu. Uživatel automobilu si pak zvolí svoji značku a typ oleje sám nebo tento výběr přenechá autoservisu. Pro první výměnu lze pak použít jakýkoliv motorový olej s doporučenou výkonovou specifikací.

Ing. Jaroslav Černý, CSc.
Ústav technologie ropy a petrochemie,
VŠCHT Praha
jaroslav.cerny@vscht.cz

Příště vám poodhalíme mýtus číslo pět na téma: Do mého auta jen ten nejlepší olej.